

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce **K. S.**, zast. JUDr. Josefem Košmiderem, advokátem, se sídlem Kalinovo nábřeží 605, 580 01 Havlíčkův Brod, proti žalovanému **Ministerstvu zemědělství** ČR, územní odbor Hradec Králové, se sídlem Jana Černého 370, Hradec Králové 503 41, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 10. 2000, č. j. 920/00-les,

takto:

I. Rozhodnutí Ministerstva zemědělství ČR, územní odbor Hradec Králové, se sídlem Jana Černého 370, Hradec Králové 503 41 se **zrušuje** pro vady řízení a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je **povinen** zaplatit k rukám zástupce žalobce JUDr. Josefa Košmidera, advokáta, se sídlem Kalinovo nábřeží 605, 580 01 Havlíčkův Brod, na nákladech řízení částku 3150 Kč, a to do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 25. 10. 2000, č. j. 920/00-les bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Okresního úřadu, referátu životního prostředí v Havlíčkově Brodě ze dne 23. 6. 2000, č. j. ŽP/7168/00-Rž, kterým byla žalobci uložena pokuta ve výši 90 000 Kč za porušení ustanovení § 33 odst. 4 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon).

Žalobou doručenou Vrchnímu soudu v Praze dne 29. 12. 2000 se žalobce domáhal zrušení výše uvedeného rozhodnutí žalovaného. V žalobě dále uvedl, že pokuta byla uložena neoprávněně, neboť se žádného porušení lesního zákona nedopustil, k čemuž doplnil, že k provedení těžby měl příslušná oprávnění, přičemž v nich však nebylo stanoveno, v jakém rozsahu lze těžbu provést. Těžba byla podle žalobce zadána odborné firmě, která postupovala v souladu s těmito rozhodnutími (povoleními) a v souladu s označením porostů k vytěžení, které provedl odborný lesní hospodář. Dále žalobce uvedl, že je přesvědčen o tom, že nebylo prokázáno, že by prováděl činnosti v lese zakázané. Posouzení toho, zda se jednalo o činnost

zakázanou, by podle žalobce musel provést znalec z příslušného odboru a nikoliv úředníci okresního úřadu. Dále uvedl, že odvolací orgán se nezabýval tím, proč byla uložena pokuta ve výši 90 000 Kč, ale pouze konstatoval, že její výši potvrzuje. V tom spatřuje neúplnost a nezákonnost napadaného rozhodnutí.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě uvedl, že odkazuje na skutečnosti uvedené v rozhodnutí o odvolání.

V daném případě jde o věc, která na Nejvyšší správní soud přešla z Vrchního soudu v Praze podle ustanovení § 132 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Nejvyšší správní soud ve věcech neskončených vrchními soudy dokončí řízení zahájená před těmito soudy jako soud prvního stupně. Podle ustanovení § 130 odst. 1 s. ř. s. se neskončená řízení podle části páté hlavy druhé občanského soudního řádu, účinného přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (s. ř. s.), dokončí podle ustanovení části třetí hlavy druhé dílu prvního tohoto zákona (s. ř. s.). Účinky procesních úkonů v těchto řízeních učiněných zůstávají zachovány a posoudí se přiměřeně podle ustanovení tohoto zákona (s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud vyzval žalobce, aby označil důkazy k prokázání žalobních námitek (žalobních bodů), které uvedl v žalobě. Rovněž vyrozuměl žalovaného k možnosti navrhnout důkazy k vyvrácení žalobních námitek uvedených v žalobě. Výzvou ze dne 19. 3. 2003 vyrozuměl Nejvyšší správní soud žalobce i žalovaného o možnosti dokončit řízení rozhodnutím ve věci samé bez toho, aby by bylo nařizováno jednání. Žalobce ani žalovaný se k tomuto ve stanovené lhůtě nevyjádřili. Výzvou ze dne 18. 7. 2003 vyrozuměl Nejvyšší správní soud žalobce i žalovaného o možnosti namítnout podjatost soudců rozhodujících v této věci. Rovněž námitka podjatosti, nebyla žádným z účastníků vznesena.

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení předcházející jeho vydání, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Z důvodu, že ze správního spisu nevyplynuly všechny skutečnosti, které žalovaný a okresní úřad ve svých rozhodnutích uvedly, musel Nejvyšší správní soud vycházet pouze ze skutečností uvedených současně i v podáních žalobce, resp. žalobcem v nich nezpochybňovaných. K tomu Nejvyšší správní soud poznamenává, že Vrchní soud v Praze vyzval usnesením žalovaného (výzva mu byla doručena dne 25. 4. 2001), aby ve lhůtě do dvou měsíců od dne doručení předložil úplný originál správního spisu věci se týkajícího, včetně spisu správního orgánu prvního stupně, a dokladů o doručení zásilek zasílaných poštou. Žalovaný na tuto výzvu ve stanovené lhůtě odpověděl přípisem, ve kterém uvedl, že zasílá úplný originál správního spisu věci se týkajícího a tento spis k přípisu přiložil. Při přezkoumávání napadeného rozhodnutí, jakož i řízení předcházejícího jeho vydání, Nejvyšší správní soud zjistil, že se nejedná o úplný originál správního spisu, neb podstatné údaje věci se týkající, na které se správní orgány v rozhodnutích odvolávají (např. rozhodnutí č. j. Les/3442/3574/99/Vo, ze dne 15. 10. 1999, kterým se povolovala těžba dřeva; protokol pořízený při ohledání, které proběhlo dne 14. 6. 2000; předvolání žalobce k ohledání, atd.) ve správním spisu chybí. Ačkoliv z rozhodnutí žalovaného, jakož i okresního úřadu, vyplývá, že došlo k porušení citovaných ustanovení lesního zákona, absence dokladů resp. důkazů, ze kterých by toto porušení zákona nezpochybnitelně vyplývalo, proto nedovoluje Nejvyššímu správnímu soudu rozhodnout v této části ve prospěch žalovaného a i na základě zásady *in dubio pro reo,* rozhodl, jak výše uvedeno.

Ostatně důvodem pro zrušující rozhodnutí je i porušení lesního zákona. Ustanovení § 54 odst. 2 písm. c) lesního zákona, podle kterého byla žalobci uložena pokuta, totiž stanoví, že orgán státní správy lesů uloží pokutu až do výše 100 000 Kč tomu, kdo provádí činnosti v lese zakázané. Ustanovení § 56 odst. 2 lesního zákona pak stanoví, že při stanovení výše pokuty se přihlédne k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání. Rozhodnutí Okresního úřadu, referátu životního prostředí v Havlíčkově Brodě ze dne 23. 6. 2000, č. j. ŽP/7168/00-Rž (orgán státní správy lesů), však obsahuje pouze tvrzení, že žalobci byla uložena pokuta ve výši 90 000 Kč za porušení ustanovení § 33 odst. 4 lesního zákona. Z rozhodnutí (jeho odůvodnění) však není patrno, ke kterým skutečnostem okresní úřad při stanovení pokuty přihlédl. Přezkumem této skutečnosti se žalovaný nezabýval, přičemž pouze konstatoval, že došlo k porušení ustanovení § 33 odst. 4 a § 31 odst. 4 lesního zákona, čímž potvrzuje výši pokuty. Výše pokuty za porušení lesního zákona vychází nepochybně ze správního uvážení. K takto zákonem určeným kritériím (viz výše), sloužícím pro určení výše pokuty, je však správní orgán povinen přihlédnout a ve svém rozhodnutí vymezit, které kritérium (či která kritéria) sloužilo pro stanovení výše pokuty a bylo tedy jeho oporou při stanovení pokuty právě v takové výši. Nepřihlédne-li správní orgán k zákonem stanoveným kritériím a stanoví výši pokuty, aniž by porovnal tato kritéria s konkrétním případem, dochází k porušení citovaného ustanovení lesního zákona a následně i ke zneužití správního uvážení. Z odůvodnění rozhodnutí, kterým se ukládá pokuta za porušení ustanovení § 54 odst. 2 písm. c) lesního zákona, proto musí být zřejmé, které okolnosti (v tomto případě závažnost, způsob, doba trvání či následky protiprávního jednání) vedly k uložení pokuty v takovéto výši.

Z důvodu neúplnosti správního spisu a z toho vznikajících pochybností, zda byl spolehlivě zjištěn skutečný stav věci, Nejvyšší správní soud uvádí, že se nevyjadřoval ke skutečnosti, zda k porušení zákona o lesích žalobcem fakticky došlo a přesouvá dokazování v této věci zpět na správní orgány.

Z výše uvedených důvodů a s ohledem na právě uvedené se Nejvyšší správní soud usnesl žalobou napadané rozhodnutí zrušit bez jednání, a to s ohledem na ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Dle § 78 odst. 4 s. ř. s. se potom z důvodu zrušení rozhodnutí tato věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, přičemž žalovaný je podle § 78 odst. 5 vázán právním názorem vysloveným v tomto odůvodnění rozsudku a sice, že z dokladů (důkazů) založených ve správním spisu musí nezpochybnitelně vyplývat, že došlo k porušení ustanovení zákona o lesích a při potenciálním stanovení pokuty podle ustanovení § 54 zákona lesích je třeba přihlédnout k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání.

Náhrada nákladů řízení vychází z ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci, který měl ve věci úspěch, vznikly s tímto řízením náklady v celkové výši 3150 Kč, sestávající se z nákladů zaplacení soudního poplatku ve výši 1000 Kč a odměny právnímu zástupci ve výši 2150 Kč (úkony právní služby 2 x 1000 Kč a náhrada hotových výdajů 2 x 75 Kč v souladu s § 7 a § 13 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. 11. 2003

JUDr. Dagmar Nygrínová

předsedkyně senátu